

Till Justitiedepartementet

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 1 december 2003 beretts tillfälle att avge yttrande över promemoria om Sveriges antagande av rambeslut om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande av bötesstraff. Med anledning härav anför Advokatsamfundet följande.

Advokatsamfundet har i olika sammanhang kritiserat den metod som tillämpas för antagande och genomförande av rambeslut. Kritiken har rört bl.a. konsekvenserna av ett antagande av ett rambeslut inte gått att förutse på grund av att något färdig analys av lagstiftningsbehovet och ställningstaganden från regeringens sida i väsentliga hänseenden inte redovisats. I den nu föreliggande promemorian konstateras att ny, relativt omfattande, lagstiftning kommer att krävas för att genomföra rambeslutet. Analysen av lagstiftningsbehovet är dock inte till fullo genomförd och förslag till lagstiftning kommer att läggas fram först vid ett senare tillfälle. Förslag till lagtext som gör att konsekvenserna av ett antagande av rambeslutet går att förutse med rimlig säkerhet saknas således. Advokatsamfundet vidhåller, väl medvetet om att riksdagen godtagit lagstiftningstekniken som sådan, den tidigare framförda kritiken av att Sverige ingår bindande internationella överenskommelser utan att lagstiftningsbehovet är färdigutrett.

Som samfundet i andra sammanhang konstaterat grundas rambeslutet på principiella tankegångar om ömsesidigt erkännande av medlemsstaternas rättsordningar och rättsliga beslut. Ett faktum som knappast kan förnekas är emellertid att medlemsstaternas rättsordningar skiljer sig åt, dels avseende regelverkens innehåll, t.ex. förutsättningar för straffprocessuella ingripanden, dels avseende rättsväsendets uppbyggnad, funktion och effektivitet. Grundtanken med rambeslutet är att alla olikheter i medlemsstaternas system när det gäller bedömningen i ansvars- och påföljdsfrågor skall accepteras. Detta innebär att Sverige förbinder sig att godta beslut om bötesstraff fattade i samtliga medlemsstater utan

möjlighet att göra någon materiell prövning. Även detta talar enligt Advokatsamfundet emot ett antagande.

Under rubriken Räckvidd (Artikel 2a) anförs att behörig myndighet som begär erkännande och verkställighet av ett beslut om bötesstraff i en annan medlemsstat kan ange att ett brott är hänförligt till den s.k. listan över brott för vilka krav på dubbel straffbarhet inte får uppställas. Så skulle enligt vad som anförs en behörig myndighet kunna ange att ett våld- eller hotbrott är att hänföra till ”deltagande i kriminell organisation”. Samfundet ställer sig mycket frågande till att en myndighet efter eget skön skulle kunna definiera ett brott såsom tillhörande en sådan brottskategori.

I promemorian konstateras att de internationella överenskommelser som finns på området inte tillämpas i praktiken. Vidare påtalas att det är viktigt att detta nya samarbete börjar tillämpas så snart som möjligt och att rambeslutet därför bör antas utan några förseningar. Någon analys av behovet av att ömsesidigt kunna erkänna bötesstraff som motiverar att en bindande internationell överenskommelse ingås utan att lagstiftningsbehovet är färdigutrett framgår dock inte av promemorian. Enbart den uppgiften att 8 000 av kronofogdemyndighetens sju miljoner allmänna och enskilda mål i balans avser bötesstraff avseende personer bosatta inom EU kan rimligen inte motivera brådskan med att inleda samarbetet så snart som möjligt.

Sammanfattningsvis anser Advokatsamfundet att beredningsunderlaget för ett ställningstagande till om rambeslutet bör antas är otillräckligt. Samfundet avstyrker därför att det antas.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg